

Dokument nr. 15:21.

(1997-98)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar.

Spørsmål nr. 227 - 251.

11. - 22. juni 1998.

Innhold

Spørsmål	Side
227. Fra stortingsrepresentant Torny Pedersen, vedr. riksveg 830, besvart av samferdselsministeren	5
228. Fra stortingsrepresentant Åge Konradsen, vedr. Studiesenteret på Finnsnes, besvart av kirke-, utdannings- og forskningsministeren	6
229. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. privatskoleloven, besvart av kirke-, utdannings- og forskningsministeren	7
230. Fra stortingsrepresentant Grethe G. Fossum, vedr. revisjon av likestillingsloven, besvart av barne- og familieministeren	7
231. Fra stortingsrepresentant Bjørn Hernæs, vedr. det russiske passasjerflyet som styrtet på Svalbard 29. august 1996, besvart av samferdselsministeren	7
232. Fra stortingsrepresentant Grete Knudsen, vedr. Kringlebotn skole og fleksibel SFO-ordning, besvart av kirke-, utdannings- og forskningsministeren	8
233. Fra stortingsrepresentant Synnøve Konglevoll, vedr. telemedisinpark i Tromsø, besvart av nærings- og handelsministeren	9
234. Fra stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland, vedr. erstatning av F-16-jagerflyene, besvart av forsvarsministeren	9
235. Fra stortingsrepresentant Signe Øye, vedr. sosialhjelp, besvart av sosialministeren	10
236. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. pilegrimsprest i Hamar, besvart av kirke-, utdannings- og forskningsministeren	11
237. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. Nome Kommune og hjemmesykepleie, besvart av sosialministeren	11
238. Fra stortingsrepresentant Torny Pedersen, vedr. departementets klagebehandling om sentralnettets utstrekning i Nordkraftområdet og Nordmøre, besvart av olje- og energiministeren	12
239. Fra stortingsrepresentant Bent Hegna, vedr. sentralnettet og tarifforskjeller, besvart av olje- og energiministeren	12
240. Fra stortingsrepresentant Bent Hegna, vedr. sentralnettets utstrekning, besvart av olje- og energiministeren	13
241. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. godkjenningsordning etter plan- og bygningsloven, besvart av kommunal- og regionalministeren ..	13
242. Fra stortingsrepresentant Anne Helen Rui, vedr. delingsmodellen, besvart av finansministeren	14
243. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. Nasjonalbibliotekets avdeling i Oslo, besvart av kulturministeren	15
244. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. prestegården i Bø og forpakning, besvart av kirke-, utdannings- og forskningsministeren	15
245. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Rana og Fredrikstad og frihavnstatus, besvart av finansministeren	17

Spørsmål	Side
246. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. utdanningstilbud ved Hjerleid videregående skole i Dovre, besvart av kirke-, utdannings- og forskningsministeren	17
247. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. barns menneskerettigheter, besvart av barne- og familieministeren	18
248. Fra stortingsrepresentant Oddvard Nilsen, vedr. lastebåten M/S Casino og skipskontrollen, besvart av nærings- og handelsministeren	19
249. Fra stortingsrepresentant Torny Pedersen, vedr. forbrenning av spesialavfall, besvart av miljøvernministeren	20
250. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. utbygging av Svartisen, besvart av miljøvernministeren	20
251. Fra stortingsrepresentant Ansgar Gabrielsen, vedr. vitamintilsetninger i mat, besvart av helseministeren	21

Dokument nr. 15:21.

(1997-98)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar.

Spørsmål nr. 227.

Innlevert 11. juni 1998 av stortingsrepresentant Torny Pedersen.

Besvart 18. juni 1998 av samferdselsminister Odd Einar Dørum.

Spørsmål:

«Riksveg 830 mellom Fauske og Sulitjelma i Nordland fylke har tilsammen ca. 10 km. med tunneler. Dette er den eneste vegmuligheten fra Sulitjelma til Fauske. I de senere år har faren vært, bokstavelig talt, overhengende for store rasulykker. Senest i mai dette år kjørte flere biler inn i et stort ras. Heldigvis, også denne gangen, unngikk man fysiske personska-der. Vil statsråden bidra til at tunnelsikring får større prioritet, og at tunnelene, på den eneste farbare veien til Sulitjelma, blir sikret?»

Begrunnelse:

Sulitjelma ligger 35 kilometer fra Fauske sen-trum.

Stedet har i dag ca. 900 innbyggere. Fram til 1991 var Sulitjelma et stort gruvesamfunn.

Etter nedleggelsen av gruvene har det ikke lyktes å skaffe noen nevneverdige arbeidsplasser i Sulitjelma, og dermed har en stor del av den voksne befolkningen sitt arbeide i andre deler av regionen.

Alle disse pendler to ganger daglig, det samme gjør skoleelevene i videregående skole. Hyttefolk skaper stor biltrafikk i helgene, (ca. 700 hytter) og mange turister besøker dette nedlagte gruvesamfunnet. Biltrafikken er rimelig stor, og det krever en viss veg- og tunnelstandard.

Vegsjefen i Nordland er også bekymret for situa-sjonen i Sulistunnelene.

I år er det 27 år siden vegen til Sulitjelma ble bygd om fra jernbane til veg. (Samme trasé).

De tidligere jernbanetunnelene ble en del utstros-set, og med «utspent fjell» visste vegmyndighetene at det ville gi problemer i framtida.

Materialene som ble brukt den gangen var ikke bestandige nok mot rust, og etter 27 år, er sikkerheten både med bolter og nett betydelig redusert slik at an-tall ras øker år for år, på grunn av vann- og isspreng i fjellet.

Det hører med til historien at mens vegbyggingen til Sulitjelma pågikk ble det, etter pålegg fra både Storting og Fylkesting, overført 4,5 millioner kroner fra Sulisvegen til et vegprosjekt i Glomfjord. Disse pengene er aldri blitt tilbakeført, og dermed står Su-listunnelene den dag i dag uten portaler og vanns-ikring.

På denne bakgrunn ber jeg om et svar på hvordan statsråden ser for seg at Sulistunnelene får en snarlig opprustning.

Svar:

Hendelsen du viser til skjedde 10. mai da det falt ned stein i vegbanen i Sjønståtunnelen over en leng-de på om lag 20 m. Fire biler ble påført skade etter å ha kjørt på stein som lå i vegbanen. Bakgrunnen for steinnedfallet var at bolting og sikringsnett ikke klar-te å holde på fjell som løsnet. Det er nå utført rensk av fjell i sonen og i nærliggende soner for å unngå til-svarende hendelser. Det er likevel behov for videre sikring av tunnelene på rv 830.

Det er dessverre ikke bare på rv 830 at det faller stein ned i tunnelene. I dag er det over 600 km tunne-ler på riksvegnettet. Tunneler som har vært åpne for trafikk i 20 - 30 år har behov for rensk og sikring. Det er en krevende oppgave å sikre disse tunnelene 100 pst når det gjelder nedfall av stein. Situasjonen på rv 830 er derfor ikke spesiell.

Vegkontoret i Nordland har startet arbeidet med å vurdere tilstanden i tunnelene i fylket. I vurderingen

inngår en oppsummering av tunnelens tilstand med hensyn til stabilitet, teknisk utrustning etc. En foreløpig rapport ventes ferdig i løpet av september i år. Målet med rapporten er å skaffe en mer detaljert oversikt over behov for bruk av investeringsmidler i tunnelene i årene som kommer, riktig prioritering av disse midlene og et bredere grunnlag for diskusjon om riktig bruk av vedlikeholdsmidler. Deretter skal det lages en plan for gjennomføring av tiltak. Rv 830 vil selvsagt bli vurdert i denne sammenheng.

På rv 830 prioriteres kontroll og eventuell utskifting av korroderte steinsprangnett, supplering med nye steinsprangnett og fjerning av løs stein. Videre, dersom midlene strekker til vil partier som er sikret med "svartstålbolter", dvs bolter som ikke er korrosjonsbehandlet, bli supplert/skiftet ut med galvaniserte bolter. Dette arbeidet vil ta til i løpet av sommeren 1998.

En total renovering av tunnelene opp til Sulitjelma vil sannsynligvis beløpe seg til mellom 8 - 10 mill kr. Det er ikke avsatt midler til dette foreløpig.

I Nordland er det for 1998 avsatt 3,8 mill. kr over investeringsbudsjettet og 2,0 mill. kr over driftsbudsjettet til ekstraordinært tunnelvedlikehold. Av dette brukes ca 1,0 mill. kr på tunnelene på rv 830 mot Sulitjelma. Også i fjor ble det brukt ca 0,7 mill. kr til stabilitetssikring i tunnelene på denne veien.

I begrunnelsen for spørsmålet nevnes de overføringer mellom rv 830 og Glomfjordvegen som fant sted for 27 år siden. Disse må i dag anees som varige. Det er i alle fall ingen midler til Glomfjordvegen som kan føres tilbake. Siden begge vegene tilhører kategorien "øvrigt riksveger" har fylkeskommunen en sterkere påvirkning dersom det i framtida må gjøres et valg mellom disse to.

Spørsmål nr. 228.

Innlevert 12. juni 1998 av stortingsrepresentant Åge Konradsen.

Besvart 17. juni 1998 av kirke-, utdannings- og forskningsminister Jon Lilletun.

Spørsmål:

«Studiesenteret på Finnsnes ble opprettet gjennom vedtak i Stortinget i 1996. For skoleåret 1998-99 vil studenttallet ligge på ca. 120, og er dermed med på å oppfylle Stortingets intensjoner om å tilføre Midt - Tromsregionen høyt tiltrengt kompetanse.

Hva vil statsråden gjøre for at Studiesenteret skal få utvikle seg videre?»

Svar:

Ved saldering av budsjettet for 1997 gjorde Stortinget vedtak om å bevilge 2 mill. kroner til prøveprosjektet Studiesenteret Finnsnes over Kap. 255 Post 70.9. Stortinget ba også om at departementet fulgte opp med bevilgninger på kommende års budsjetter i prøveperioden (5 år). Midler til prosjektet er derfor også inne i budsjettet for 1998, jf kap 0255 post 70.6 i St prp nr 1 (1997-98).

Studiesenteret Finnsnes er et prøveprosjekt for etablering av et studie- og ressurscenter for befolkningen i Ytre Midt-Troms. Senteret har som mål å være et viktig ledd i etter- og videreutdanning samt kompetanseoppbygging i nært samarbeid med det lokale næringslivet. I et samarbeid med regionens fis-

kerirelaterte industri inngår også etablering av et senter for redskaps- og fangstteknologi i Studiesenterets virksomhet.

I rapporten for skoleåret 1997-98 går det fram at tilbudene det første studieåret var innen høgskolestudier (10-vektstallsstudier) i engelsk, organisasjon og ledelse, administrativ databehandling og spesialpedagogikk. Til sammen 67 studenter fullførte kursene.

Studiesenteret Finnsnes skal forvalte kurs og utdanningstilbud på ulike nivå innrettet mot behovene i regionens industri og næringsliv. Av tilsagnsbrevet for 1998 går det fram at bevilgningen er knyttet til prøveprosjektet for etableringen av studiesenteret og at det ikke kan nyttes til å subsidiere drift av studie-plasser i regi av en statlig høgskole. Det er videre presisert at Studiesenteret ikke skal ta mål av seg til å bli en høyskole.

Studiesenteret Finnsnes fremstår som et interessant og positivt initiativ, og jeg har merket meg uttalelsene fra flertallet i Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 12. (1996-97), der departementet blir bedt om å følge opp bevilgningene i den planlagte prøveperioden.

Spørsmål nr. 229.

Innlevert 12. juni 1998 av stortingsrepresentant Inge Lønning.

Besvart 17. juni 1998 av kirke-, utdannings- og forskningsminister Jon Lilletun.

Spørsmål:

«Minerva videregående skole søkte i august 1996 om å bli godkjent som privat videregående skole for håndverks- og industrifag etter lov om videregående opplæring, uten rett til statsstøtte. I november 1996 søkte skolen om godkjenning etter privatskoleloven. Ingen av søknadene er besvart.

Når vil skolen få svar på søknadene?»

Svar:

I brev av 15. juni 1998 er det gitt avslag på søknaden om godkjenning av Minerva videregående skole i Rogaland. Når det gjelder søknaden om etablering av skoletilbud i Oslo, er søker invitert til et møte for å drøfte saken.

Spørsmål nr. 230.

Innlevert 12. juni 1998 av stortingsrepresentant Grethe G. Fossum.

Besvart 19. juni 1998 av barne- og familieminister Valgerd Svarstad Haugland.

Spørsmål:

«Både statsråden og leder av KRFK Randi Gran Tørring har tatt til ordet for en revisjon av likestillingsloven i lys av et mer nyansert syn på hva likestilling innebærer.

Kan statsråden gjøre greie for hva dette nyanserte synet innebærer?»

Svar:

Regjeringa arbeider aktivt for reell likestilling mellom kjønna. Målet er eit samfunn der kvinner og menn har like høve til å delta både i arbeids- og organisasjonslivet og i familien. Regjeringa vil byggje

vidare på likestillingspolitikken som har vore ført dei siste åra.

Representanten Fossum viser i sitt spørsmål til utsegn om behovet for ein meir nyansert likestillingspolitikk. Mitt utgangspunkt er eit behov for å sjå likestillingspolitikken - i likskap med andre politikk-område - i lys av samfunnsutviklinga. Mykje er endra sidan likestillingslova vart vedteke i 1978. Som mange andre meiner eg at lova er moden for ein heilskapleg gjennomgang med tanke på revisjon. Dette vil vere eit omfattande arbeid og forslag til endringar skal på høyring, men det er enno ikkje klart når dette vil skje.

Spørsmål nr. 231.

Innlevert 12. juni 1998 av stortingsrepresentant Bjørn Hernæs.

Besvart 19. juni 1998 av samferdselsminister Odd Einar Dørum.

Spørsmål:

«Hva blir gjort fra norske myndigheters side for avklaring av og oppgjør etter ulykken med det russiske passasjerflyet som styrtet på Svalbard 29. august 1996?»

Begrunnelse:

Den 29. august 1996 skjedde en ulykke da et Tupolev 154 passasjerfly tilhørende Vnukovskic Avia-

linii styrtet under innflyging til Longyearbyen lufthavn på Svalbard. Flyet transporterte personell tilknyttet Trust Arktikugol's virksomhet i gruvebyene Barentsburg og Pyramiden. Alle de 141 personer omkom. Av disse var 128 passasjerer og et mannskap på 13.

Nå nærmere to år etter ulykken foreligger det fortsatt ingen rapport fra Flyhavarikommisjonen. Det er også kjent fra pressen at mange av de etterlatte

ikke har fått oppgjør for tap av forsørger og at de har hatt problemer med å finne frem til rette forsikrings-selskap når det ble foretatt en nærmere undersøkelse av forsikringsdekningen for fraktførerens ansvar etter luftfartsloven. Ulykken skjedde på Svalbard som er norsk territorium. Norske myndigheter har derfor ansvar for det som skjer der og ansvar for at det foretas fastsettelse av årsaksforhold og at de berettigede får det som tilkommer dem i samsvar med norsk lov.

Svalbards særegne status bevirker at myndighetenes ansvar for en korrekt etterbehandling av ulykken kan sies å være større enn på fastlandet. En mindre nøyeregnende oppfølging vil kunne anmerkes av de øvrige signatarmakter til Svalbardtraktaten og gi grunnlag for kritikk av Norges høyhetsrett på øygruppen. Det synes også som Luftfartsverket bør være mer omhyggelig når et flyselskap søker landingstillatelse i Norge og slik at det skal kunne dokumenteres hvilke forsikringsselskaper som innestår for ansvaret.

Svar:

Rapporten fra Havarikommissjonen for sivil luftfart om denne tragiske flyulykken på Operafjellet foreligger ennå ikke.

Arbeidet med å finne ut hvorfor ulykken inntraff, i en så stor og komplisert sak som dette, er svært tid- og ressurskrevende.

Etter ulykken har imidlertid den russiske og den norske kommisjonen hatt et utstrakt og vellykket samarbeid i saken.

Det er en del arbeid som gjenstår, herunder en

prøveflygning på Svalbard til høsten med tilsvarende fly som ulykkesflyet.

Rapporten ventes først offentliggjort ca. et halvt år etter prøveflygningen; anslagsvis i første halvdel av 1999.

Jeg vil ellers minne om at kommisjonens undersøkelser utelukkende har som formål å bidra til økt flysikkerhet og skal gjennomføres uavhengig av spørsmål om skyld og ansvar samt eventuelle erstatningskrav.

Ved utstedelse av tillatelser til å utføre charterflygninger til/ fra norsk territorium stilles det krav til lisensiering av vedkommende flyselskap, flygedyktighet for luftfartøy som søkes brukt og forsikringsforhold.

Når det gjelder flyselskapet Vnukovo Airlines som utførte den aktuelle flygningen, hadde Luftfartsverket rutinemessig fått dokumentert ovennevnte forhold.

Det foreligger forsikringsplikt for flyselskap som utfører charterflygninger til/fra norsk territorium. Luftfartsverkets oppgave i denne forbindelse er kun å få brakt på det rene at angjeldende flyselskap er forsikret i tilfelle ulykke ol skulle oppstå.

Det ble også gjort i foreliggende sak.

Luftfartsverket har selvsagt ikke noen praktisk mulighet til å kontrollere hvorvidt det enkelte forsikringsselskap kan oppfylle eventuell fremtidig erstatningsplikt overfor sine passasjerer.

Jeg finner etter dette at norske myndigheter har fulgt den praksis som gjelder for forhold som nevnt.

Spørsmål nr. 232.

Innlevert 12. juni 1998 av stortingsrepresentant Grete Knudsen.

Besvart 24. juni 1998 av kirke-, utdannings- og forskningsminister Jon Lilletun.

Spørsmål:

«Kringlebotn skole, Bergen har søkt departementet om å gjennomføre en mer fleksibel SFO-ordning i løpet av skoledagen (midttimeordninger). Vil Statsråden legge til rette for slike lokale tilpasninger?»

Svar:

Stortinget har tidligere lagt til grunn at skolefritidsordningen skal være et frivillig aktivitets-tilbud utenom den obligatoriske skoletiden. Dette må også anses å ligge til grunn som budsjettforutsetning, jf Budsjett-innst. S. nr. 12 (1991-92). Stortinget har ikke senere kommet med noen nye signaler på dette området, og det er derfor naturlig at innværende

budsjett bygger på samme forutsetninger. Så langt jeg kan se har også den forrige regjeringen hatt samme oppfatning.

For å bidra til at skolefritidsordningen reelt sett blir et frivillig tilbud utover den obligatoriske skoletiden har departementet lagt til grunn at midttimer ikke kan inngå i time-beregningen som ligger til grunn for statstilskuddet til skolefritidsordningen.

Grunnskoleloven er endret ved lov av 16. juni 1998. Ny § 42 d første ledd lyder: «Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. klassetrinn.»

Etter loven er skolefritidsordningen lagt til før og etter skoletid. Jeg vil legge dette inn som forutsetninger i tilskuddssystemet.

Skolen står fritt til å videreføre en midttimeordning, men dette vil ikke være en skolefritidsordning i lovens forstand. Det vanlige omsorgsansvar som skolen har for eleven gjelder for en slik midttimeord-

ning. Foreldrene skal ikke betale for ordningen, som er en del av det obligatoriske grunnskoletilbudet. Statstilskuddet til skolefritidsordningen kan ikke brukes til en slik midttimeordning.

Spørsmål nr. 233.

Innlevert 12. juni 1998 av stortingsrepresentant Synnøve Konglevoll.

Besvart 23. juni 1998 av nærings- og handelsminister Lars Sponheim.

Spørsmål:

«I dagens næringsliv 12. juni gir Lars Sponheim sin fulle støtte til planene om en telemedisinpark i Tromsø.

Hvilke planer har Regjeringen for en storsatsing på telemedisin i Tromsø og når vil Stortinget bli forelagt Regjeringens bidrag til dette?»

Svar:

Jeg viser til brev av 12. juni 1998 fra stortingsrepresentant Synnøve Konglevoll om hvilke planer Regjeringen har for en storsatsing på telemedisin i Tromsø og når Stortinget vil bli forelagt Regjeringens bidrag til dette.

Staten ved SHD, gir årlig driftsstøtte til nasjonalt kompetansesenter for telemedisin ved Regionsykehuset i Tromsø. I St.meld. nr. 38 (1997-98) sier Regjeringen den ser et behov for å satse ekstra på videreutvikling av kompetansemiljøet i Tromsø. Dette

gjelder bl.a. som nasjonalt tyngdepunkt for telemedisin. Både Norges forskningsråd og Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og SHD delfinansierer pågående prosjekter for utvikling av telemedisin i Tromsø.

Det foreligger nå foreløpige planer om en videre utbygging av Telemedisinsk avdeling ved Regionsykehuset i Tromsø. Regjeringen har mottatt et eget brev av 9.6.1998 fra fylkesordføreren i Troms om de foreliggende planer. Ved siden av de helsepolitiske sidene av virksomheten ved avdelingen i Tromsø, dreier senterets overordnede målsettinger seg i hovedsak om næringsrettet virksomhet og utvikling.

Det er behov for å foreta en nærmere vurdering av både de næringspolitiske og de helsepolitiske sidene ved en eventuell utbygging av et telemedisinsk senter i Tromsø. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget etter en nærmere vurdering av bl.a. henvendelsen fra Troms fylkeskommune.

Spørsmål nr. 234.

Innlevert 12. juni 1998 av stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland.

Besvart 22. juni 1998 av forsvarsminister Dag Jostein Fjærvoll.

Spørsmål:

«Ifølge ukeavisen Ny Tid har Norge satt av omlag 70 millioner kroner til et samarbeid med amerikanske myndigheter om utvikling av jagerflyet Joint Strike Fighter (JSF). Ved å inngå et slikt samarbeid kan det se ut som om det norske luftforsvaret har bestemt seg for hvilken jagerflytype som skal erstatte dagens F-16 før Stortinget har tatt stilling til saken.

Er ikke samarbeid med amerikanske myndigheter om JSF et signal om at norske myndigheter allerede har bestemt for hvilke flytype som skal erstatte F-16?»

Svar:

Som meddelt Stortinget i St prp nr 54 (1995-96) ønsket Forsvarsdepartementet å holde seg orientert om det amerikanske kampflyprogrammet Joint Strike Fighter (JSF), ved å benytte en invitasjon om status som observatør i programmet. Bakgrunnen var å vurdere flyet som mulig erstatter for dagens F-16 når de må fases ut omkring 2015.

Som følge av dette meddelte Forsvarsdepartementet Stortinget i St prp nr 57 (1996-97) at Norge hadde underskrevet en avtale om å delta i et program som gjaldt utvikling av krav til flyets egenskaper. Denne avtalen var utarbeidet som et samarbeid mellom de fire landene USA, Nederland, Danmark og

Norge, og gjelder perioden 1997-2001. Kostnadene var for Norges del USD 10 millioner av totalt USD 60 millioner for denne delen av programmet.

Stortinget ble videre i St prp nr 1 (1997-98) informert om at Norges deltakelse ikke innebærer binding i forhold til fremtidig valg av kampfly.

Spørsmål nr. 235.

Innlevert 16. juni 1998 av stortingsrepresentant Signe Øye.

Besvart 19. juni 1998 av sosialminister Magnhild Meltveit Kleppa.

Spørsmål:

«Mener Sosialministeren at personer som på grunn av meget lang saksbehandlingstid i Trygderetten skal selge unna personlige eiendeler for å kunne få sosialhjelp i en kortere periode, mens de venter på en avgjørelse i Trygderetten?»

Begrunnelse:

NN har gjennom en periode på 6-7 år prøvd å komme i arbeid gjennom yrkesrettet og medisinsk attføring. Da helsetilstanden stadig ble dårligere ble det søkt om uføretrygd. Hun fikk avslag på søknaden med grunnlag i at hun ikke var ferdig utredet av lege og spesialister. Anke ble sendt umiddelbart, lege og spesialist ble oppsøkt og utredningen fullført. Trygdekantoret opplyser nå at anken vil ta 1-1 ½ år. I mellomtiden har ikke vedkommende rett til rehabiliteringspenger fordi denne perioden på 52 uker er brukt opp. Sosialkontoret forlanger at vedkommende skal selge private eiendeler før sosialhjelp kan utbetales.

Svar:

Under behandlingen av en sak i trygdeetaten, inkludert behandlingen av en eventuell anke til Trygderetten, kan det oppstå perioder der det ikke kan gis ytelser fra folketrygden. Det er uheldig med slike uavklarte situasjoner, og det blir derfor lagt stor vekt på å redusere behandlingstiden i de ulike organene.

Som del av dette arbeidet er det fra 1997 fastsatt mål for saksbehandlingstiden på viktige områder. Søknader om uførepensjon skal f.eks. være avgjort senest innen 11 måneder fra søknaden er mottatt. Det er fortsatt saker som er eldre enn disse ytre tidsrammene. I siste halvår 1997 hadde man en positiv utvik-

ling med en reduksjon av antallet slike saker på gjennomsnittlig 24 pst. Det var imidlertid store geografiske forskjeller. En av de viktigste utfordringene nå vil være å sørge for at disse forskjellene utjevnes.

Jeg finner særskilt grunn til å nevne at det i perioden 1996 og fram til i dag er gjort en betydelig innsats for å få bort restanser og redusere behandlingstiden i Trygderetten. Det er gjennomført viktige tiltak både når det gjelder rettens organisasjon, sammensetning av bemanningen og reglene for sakbehandling. Sist, men ikke minst, er det gjort en stor innsats fra Trygderettens ansatte. Dette har ført til at antall saker til behandling er redusert fra 4 391 ved utgangen av 1995 til 1 722 saker ved utgangen av 1997. Behandlingstiden vil nå i de fleste sakene bli mindre enn et halvt år. Trygdekantoret har derfor ikke vært helt oppdatert når det gjelder behandlingstiden.

Av begrunnelsen for spørsmålet ser jeg at dette har vært en vanskelig sak både for trygdeetaten og søkeren. Jeg har ikke kjennskap til den konkrete saken, men nevner at avslag på krav om uførepensjon begrunnet i at saken ikke er ferdig utredet, bare skal gis når søkeren nekter å medvirke til de nødvendige undersøkelsene. Et slikt avslag betyr at trygdeetaten ikke har tatt standpunkt til realitetene i saken. Når de nødvendige opplysningene foreligger, vil det etter min oppfatning være mest hensiktsmessig at behandlingen av anken stilles i bero, slik at trygdeetaten kan gis nødvendig tid til å treffe et ordinært vedtak.

Når det gjelder vilkårene for sosialhjelp, vil jeg understreke at det alltid må skje en totalvurdering av om det er rimelig å kreve salg av eiendeler i det konkrete tilfellet. Det er ikke mulig å si noe nærmere om hva som er rimelig i det enkelte tilfelle.

Spørsmål nr. 236.

Innlevert 17. juni 1998 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen.

Besvart 24. juni 1998 av kirke-, utdannings- og forskningsminister Jon Lilletun.

Spørsmål:

«Stortinget vedtok i desember 1996 å opprette ein fast stilling som pilegrimprest i Hamar bispedømme frå 1997. Hamar bispedømmeråd vedtok i oktober 1997 at stillinga skulle plasserast i Dovre for å vidareføre pilegrimsarbeidet i kommunen. Det er utarbeidd ein avtale mellom bispekontor og kommune. Det er semje om fordeling av arbeidet. Stillinga er enda ikkje utlyst og det er ingen som arbeider som pilegrimprest i Hamar bispedømme. Korleis kan dette skje? Vil Statsråden følge dette opp?»

Svar:

Departementet er kjent med at Hamar bispedømmeråd, med bakgrunn i ein vanskeleg budsjettssituasjon i bispedømmet, har venta med å utlyse stillinga som pilegrimprest. Bispedømmerådet har difor søkt om ytterlegare midlar i 1998 for å kunne utlyse stillinga.

Den vanskelege budsjettssituasjonen i bispedømme, mellom anna i Hamar, var bakgrunnen for framlegget i St prp nr 65 (1997-98) under budsjettkapitlet 0295 Presteskapat.

Departementet vil no særskilt vurdere bispedømmerådet sin søknad. Avgjerd i saka vil skje om kort tid.

Spørsmål nr. 237.

Innlevert 17. juni 1998 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli.

Besvart 25. juni 1998 av sosialminister Magnhild Meltveit Kleppa.

Spørsmål:

«Nome Kommune har redusert tilbudet om hjemmesykepleie betraktelig for en sterkt trafikkskadet gutt. Han fikk tidligere hjelp fra hjemmesykepleien frem til kl. 2200, men kommunen har av økonomiske grunner redusert tilbudet til kl. 1500, nå utført av hjemmehjelpstjenesten. Hvilke rettigheter har trafikkskadde til et faglig forsvarlig omsorgs- og behandlingstilbud? Finnes det øremerkede tilskuddsordninger rettet mot denne gruppen? Hvem har ansvaret hvis tilbudet ikke er forsvarlig?»

Svar:

Eg ber om forståing for at eg ikkje kan gå inn i den konkrete saka som er nemnt i spørsmålet.

Det gjeld ikkje særreglar i lovverket for trafikkskadde. Det finst heller ikkje særlege øymerka tilskottsordningar for pleie- og omsorgstenester til denne gruppa.

Eg vil knytte nokre generelle merknader til det regelverket som regulerer retten til pleie- og omsorgstenester.

Etter kommunehelsetenestelova har alle rett til nødvendig helsehjelp, under dette heimesjukepleie,

frå kommunen. For at dette kravet skal vere oppfylt, må helsehjelpa vere fagleg forsvarleg og kommunen må yte nok hjelp.

Dei som ikkje kan dra omsorg for seg sjølv eller som er heilt avhengige av praktisk eller personleg hjelp for å greie daglege gjeremål, har krav på tenester etter sosialtenestelova. Mellom anna er praktisk bistand i daglege gjeremål ei viktig tenesteform. Hjelpa skal ligge på eit forsvarleg nivå i forhold til dei behova som skal dekkjast. Eit vedtak om tildeling av hjelp som ikkje er i samsvar med dette kravet, kan ikkje godtakast ut frå omsynet til kommuneøkonomien. Omsynet til kommuneøkonomien er altså ikkje grunnleggjande god nok for å ikkje gi naudsynt hjelp.

Det er kommunen som har ansvaret for å yte tenester etter dei to nemnde lovene. Dersom tenestemottakaren ikkje er einig i kommunen sitt vedtak, kan vedkommande klage til fylkeslegen over vedtak om heimesjukepleie og til fylkesmannen over vedtak om tenester etter sosialtenestelova. I klagebehandlinga vil det bli vurdert om det tenestetilbodet som blir gitt er forsvarleg og om det er grunnlag for å gjere om tidlegare vedtak.

Spørsmål nr. 238.

Innlevert 17. juni 1998 av stortingsrepresentant Torny Pedersen.

Besvart 26. juni 1998 av olje- og energiminister Marit Arnstad.

Spørsmål:

«Vedr. departementets klagebehandling om sentralnettets utstrekning i Nordkraftområdet og Nordmøre. Det er opplyst at deler av regionalnettet i de omtalte to regioner representerer en reserve for sentralnettet. Er dette spesifikt for disse to områdene eller representerer regionalnettet reserve også i andre deler av landet? Er det noe til hinder for at sentralnettet betaler for reserve i regionalnettet når slik reserve benyttes?»

Svar:

Som kjent har departementet klagesakene om sentralnettets utstrekning til behandling. Det er ikke enighet om hvorvidt regionalnettet i de to omtalte regioner representerer en reserve for sentralnettet. I NVEs vurdering av hvilke nettanlegg som skal inngå i sentralnettet har NVE lagt vekt på at sentralnettet skal ha en landsdekkende karakter, og at dette skal være oppfylt i en normal driftssituasjon. Etter NVEs

vurdering er det ikke fremlagt forhold som tilsier at eksisterende kapasitet i 300 kV og 420 kV ledningene i de omtvistede regionene ikke er tilstrekkelig til å tilfredsstille dette kriteriet. Statnett hevder at sentralnettet i de to områdene er avhengig av regionalnettet for å kunne sikre en tilfredsstillende leveringspålidelighet i sentralnettet. Statnett mener videre at de omtvistede linjene ikke utgjør en reserve, men er en naturlig del av sentralnettet.

Når det gjelder hvorvidt sentralnettet kan betale til regionalnettet, er hovedprinsippet at underliggende nett betaler til overliggende nett. NVE har inntil nå ikke behandlet konkrete tilfeller der det er snakk om betaling fra overliggende nett til underliggende nett. NVE har foreløpig ikke funnet det nødvendig å innarbeide føringer på dette området i retningslinjene for beregning av overføringstariffer. Jeg vil imidlertid ikke utelukke at det i særlige tilfeller kan være aktuelt å betale en kompensasjon til underliggende nett.

Spørsmål nr. 239.

Innlevert 17. juni 1998 av stortingsrepresentant Bent Hegna.

Besvart 26. juni 1998 av olje- og energiminister Marit Arnstad.

Spørsmål:

«Har departementet oversikt over hvor stort spenn dagens samlede tariffer for regional- og sentralnettet representerer, og har departementet foretatt noen beregning av om en nettstruktur med større sammenhengende regionale tariffområder, innenfor rammen av NVEs vedtak av 190997, vil kunne bidra til utjevning av tarifforskjeller? Har departementet foretatt noen beregning av om det nye sentralnettet avstedkommer systematiske tarifforskjeller mellom landsdeler og hvor store er i så fall disse forskjellene?»

Svar:

Norges vassdrags- og energiverk (NVE) utgir årlig en statistikk over alle regional- og distribusjonsnettstariffer. Hovedprinsippet i punkttariffsystemet er at underliggende nett betaler til overliggende nett. Den samlede tariffen for regional- og sentralnettet for 1998 varierer mellom 89 kr/kW og 586 kr/kW.

Med en brukstid på 4000 timer tilsvarer dette hhv. 2,2 øre/kWh og 14,7 øre/kWh. Gjennomsnittet for alle regionalnettene er på 221 kr/kW, eller 5,5 øre/kWh. Forøvrig vises det til variasjonene i tariffene på distribusjonsnivå. Disse gjenspeiler også de store kostnadsvariasjonene knyttet til nettvirksomheten lokalt. Gjennomsnittlig overføringstariff til husholdninger var pr 01.01.98 22,3 øre/kWh (inkl. mva). Den laveste tariffen var 8,6 øre/kWh, mens den høyeste var 33,8 øre/kWh.

I arbeidet med sentralnettets utstrekning har etableringen av regionale fellesnett vært en forutsetning. Departementet har ikke foretatt noen beregning av i hvilken grad en nettstruktur med større sammenhengende regionale tariffområder, innenfor rammen av NVEs vedtak av 19.09.97, vil bidra til utjevning av tarifforskjeller. Departementet har heller ikke foretatt noen beregninger av om sentralnettet i henhold til NVEs vedtak gir systematiske tarifforskjeller mellom landsdeler.

Statnettkundenes Fellesorganisasjon (SFO) har i forbindelse med innspill til departementet i klagesaken om sentralnettets utstrekning foretatt noen beregninger for regionalnettstariffer i enkelte områder, hvor en forutsetter regionale fellesnett. Ifølge SFO

vil de store variasjonene i regionalnettstariffen som framkommer i NVEs statistikk, kunne bli utjevnet hvis regionalnettet organiseres i fellesnett eller på annen måte som sikrer rasjonell størrelse på tariffområdet.

Spørsmål nr. 240.

Innlevert 17. juni 1998 av stortingsrepresentant Bent Hegna.

Besvart 26. juni 1998 av olje- og energiminister Marit Arnstad.

Spørsmål:

«Med bakgrunn i de omfattende vurderinger som en tilnærmet samlet kraftbransje og NVE har nedlagt for å finne frem til en mer effektiv nettstruktur, ønskes besvart om departementet har vurdert om en endring av NVEs vedtak om sentralnettets utstrekning vil fremme etablering av sammenhengende, effektive regionalnett i de to områder som er innklaget? Vil en endring av NVEs vedtak kunne medføre konsekvenser for sentralnettets utstrekning i andre deler av landet?»

Svar:

Klagene på NVEs vedtak er til behandling i departementet. Jeg ber derfor om forståelse for at jeg ikke kan gå nærmere inn på spørsmålet om en endring av NVEs vedtak om sentralnettets utstrekning vil kunne fremme etablering av sammenhengende, effektive regionalnett i de to områdene.

NVE fattet 19.09.97 enkeltvedtak for alle anlegg som skulle tas ut eller inkluderes i sentralnettet. Klagefrist på NVEs vedtak er 3 uker. En eventuell endring av NVEs vedtak vil derfor gjelde for de påklagde sakene.

Spørsmål nr. 241.

Innlevert 17. juni 1998 av stortingsrepresentant Erna Solberg.

Besvart 25. juni 1998 av kommunal- og regionalminister Ragnhild Queseth Haarstad.

Spørsmål:

«For å bli godkjent som ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 i den nye godkjenningsordningen etter plan og bygningsloven må man ha utdanning på universitetsnivå som sivilingeniør, sivilarkitekt eller tilsvarende grad og 8 års praksis. Den eneste spesialutdannelsen vi har i Norge innen brannfag som oppfyller «tilsvarende grad» startet opp i 1991/1992. Vil statsråden vurdere å endre forskriften slik at nemnda for de med nevnte spesialutdanning kan lempe på kravet om 8 års praksis, og eventuelt gi nemnda mulighet til å vurdere om søkerens realkompetanse er likeverdig med formalkravene?»

Begrunnelse:

I forbindelse med behandling av spørsmålet om sentral godkjenning av Skansen Byggsikring A/S for ulike oppgaver innenfor tiltaksklasse 3 i branntekniske saker foretok sekretariatsleder Erik Pilgaard i godkjenningsnemnda følgende protokolltilførsel:

«Forholdet i denne saken understrekes behovet for at det blir innført en dispensasjonsadgang i godkjenningsforskriften.»

Slik forskriftenes krav til utdannelsesnivå og erfaring er utformet i godkjenningsforskriften legges det entydig vekt på formell kompetanse i form av enkelte studieveier. Andre studieretninger som ikke har tilsvarende lengde i universitetsstudiet, men som har større grad av fordypning i akkurat de felt godkjenningene gjelder for, ekskluderes av en slik snever definisjon.

Innenfor branntekniske fag gjelder dette, f.eks. utdannelsen som ingeniør i brannteknikk ved Høgskolen Stord-Haugesund og 3 årig bygningsingeniørutdanning med påbygging innen brannfag (cand.mag.grad) som gir langt større fordypning på dette området enn arkitekter og sivilingeniører har. Som nevnt i spørsmålet ble spesialutdanning etablert i 1991/1992. Det vil si at man pr. dags dato rent faktisk ikke kan oppfylle kravet til 8 års praksis.

I tillegg finnes det andre som gjennom praktisk og med ulike faglige kombinasjoner vil kunne dokumentere å ha like god spisskompetanse på akkurat området brannteknikk som sivilingeniører og arkitekter. Det synes derfor påfallende at forskriften ikke har en dispensasjonsadgang hvor godkjenningnemnda faktisk kan vurdere den realkompetansen de faglige ledere har, men er hensatt til en ren formell vurdering av om man er sivilingeniør/arkitekt og har 8 års erfaring. Spesielt i lys av at godkjenningsreglene er nye og man plutselig innfører formalkrav som kan utelukke næringsdrivende som over år har bygget opp kompetanse nettopp på disse feltene.

Svar:

Det er vist til at den eneste spesialutdanning av tilsvarende grad som sivilingeniør eller sivilarkitekt i Norge startet opp i 1991/1992. Søkere med denne bakgrunn vil dermed ikke ha tilstrekkelig erfaring etter endt utdanning for å oppfylle forskriftskravene for godkjenning.

Jeg kan se at dette kan medføre urimeligheter ved at foretak med faglige ledere med spisskompetanse faller utenfor kravene. Jeg vil derfor se nærmere på reglene og praktiseringen av dem.

Jeg kan ikke kommentere den konkrete klagesaken som nå foreligger til avgjørelse i departementet, men jeg antar at jeg vil kunne foreta en avgjørelse i saken ganske raskt. For ordens skyld vil jeg nevne at kommunen har mulighet til å dispensere fra kravene i forskriften ved lokal godkjenning.

Spørsmål nr. 242.

Innlevert 19. juni 1998 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui.

Besvart 25. juni 1998 av finansminister Gudmund Restad.

Spørsmål:

«Hva kan finansministeren gjøre for å få fortgang i utarbeidelse av forskrifter/regler i forbindelse med delingsmodellen - Inntektsprøving av folketrygdens pensjoner i forhold til pensjonsgivende inntekt?»

Begrunnelse:

Folketrygdloven § 3-15 ble endret 1. januar 1998, men fortsatt foreligger det ingen retningslinjer. Dette er meget uheldig, da de økonomiske konsekvenser for de berørte skatteyterne kan bli betydelige.

Svar:

Etter folketrygdloven § 3-15 fjerde ledd kan en skattyter som er innvilget en inntektsavhengig ytelse etter folketrygdloven kapittel 12, 16, 17 eller 19, og som får beregnet personinntekt fra foretak etter skatteloven § 55 nr. 3 eller 4 kreve at den pensjonsgivende inntekt settes ned. Søknaden om nedsettelse skal behandles av ligningskontoret. Finansdepartementet vil i samarbeid med Skattedirektoratet utarbeide nærmere retningslinjer for ligningskontoret for behandling av søknader om nedsettelse av pensjonsgivende inntekt. Det tas sikte på at slike retningslinjer vil bli utarbeidet i sommer.

Spørsmål nr. 243.

Innlevert 19. juni 1998 av stortingsrepresentant Inge Lønning.
Besvart 26. juni 1998 av kulturminister Anne Enger Lahnstein.

Spørsmål:

«I forbindelse med at Nasjonalbiblioteket avd Oslo skal etableres i det UBs lokaler på Drammensveien, må det gjennomføres ombyggings- og restaureringsarbeider og bygging av nytt magasinbygg.

Hva vil statsråden gjøre for sikre at de nødvendige byggearbeider gjennomføres etter planene, slik at ikke virkeliggjøringen av et fullverdig Nasjonalbiblioteket må skyves ut i tid?»

Svar:

Arbeidet med å bygge opp en nasjonalavdeling i Oslo har pågått siden 1994. Den nye avdelingen skal plasseres i Universitetsbibliotekets bygning på Drammensveien. Bygningen må oppgraderes og utbygges slik at den fyller kravene til nødvendig antall arbeidsplasser med fellesarealer, magasinarealer og

arealer for nye aktiviteter. I St prp nr 1 for 1997-98 ble det lagt inn 2 mill kroner til dekning av utgifter i forbindelse med overtakelsen av bygget, som vil finne sted 1. januar 1999.

Rehabiliterings-/byggesaken ble tatt opp med Statsbygg sommeren 1997. I løpet av den mellomliggende perioden har Statsbygg utarbeidet utkast til byggeprogram med kostnadsoverslag for byggeprosjekt knyttet til etablering av Nasjonalbiblioteket avd Oslo.

Saken blir nå behandlet videre i tråd med den prosedyre som gjelder for statlige byggeprosjekter. Da det her dreier seg om en budsjettsak, er det på dette tidspunkt ikke mulig å gå nærmere inn på det konkrete innholdet i prosjektet. Saken vil bli omtalt i budsjettproposisjonen for 1999.

Spørsmål nr. 244.

Innlevert 19. juni 1998 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen.
Besvart 1. juli 1998 av kirke-, utdannings- og forskningsminister Jon Lilletun.

Spørsmål:

«I 27 år har prestegården i Bø vært forpaktet av Roald Bøstein. Nå er han i ferd med å avvikle. Dette fordi han ikke får overta våningshuset på gården fordi biskop og departement vil ha presten boende der. Bøstein har drevet gården forbilledlig, noe både kommune og befolkning underskriver. Sist en prest drev gården var i 1955. Måten Bøsteins sak har vært behandlet på av biskop og departement, skaper sterke reaksjoner lokalt. Vil statsråden nu gripe inn og forhindre at fam. Bøstein forlater kommunen?»

Begrunnelse:

Roald Bøstein har forpaktet prestegården i Bø siden 1971. Han har opp gjennom årene nedlagt en respektfull innsats i å bygge opp gården og har foretatt betydelige egne investeringer i virksomheten. Såkalt prestegårdsdrift var det på gården frem til 1955. Bøstein har flere ganger gjort forsøk på å få overtatt gården med driftsbygning og våningshus. Han har også søkt om å få ekspropriere jorda. Selv bor han og hans familie vel 500 meter unna gården.

Den saksbehandlig Bøstein har vært utsatt for fra

myndighetenes side i flere år, har nå resultert i at han nærmest har gitt opp, og starter avvikling av gården. Dette fordi biskop og departement ønsker å ha presten boende «etter gammel» kultur på prestegården, selv om prestelig gårdsdrift ble avviklet på gården for snart 45 år siden.

Myndighetenes behandlig av Bøstein er i ferd med å få en særdeles uheldig utgang. En utgang som etter min oppfatning neppe vil tjene kirken og dens forvaltere. I denne forbindelse henviser jeg til betydelig omtale i lokal presse og kringkasting. Jeg ber derfor om at statsråden griper inn, slik at familien Bøstein kan bli boende i Bø, at gården kan drives videre og at presten i Bø skaffes alternativ bolig. En slik løsning vil den store majoritet av Bøs befolkning applaudere. Den hittil foreskrevne løsning har som løsning at både Bøstein og kirken blir store tapere.

Svar:

Roald Bøstein har leid jord og driftsbygning på Bø prestegård siden 1971. Han bor i eget hus på oversiden av veien, 500 meter unna. Hans bolig- og driftsforhold har vært de samme siden jordleikon-

trakten ble inngått. Bøstein har i løpet av jordleieperioden selv bekostet investeringer i driftsbygningen i form av silofløy og husdyrfløy. Investeringene skriver seg fra 1971/72, 1980 og 1985. I tillegg har han foretatt grøfting og drenering.

Jordleieren mener at presteboligen på eiendommen er gårdens våningshus og derfor bør tjene gårdsbruket. Han ønsker at det bygges ny bolig for soknepresten og at han selv får overta presteboligen. Han setter dette som et vilkår for videre drift av gården.

Bøstein har ved brev av 2. april 1993 blitt forespeilet at han kunne få leie presteboligen under forutsetning av at prost og biskop ikke hadde innvendinger mot at sokneprestens bosted ble flyttet til annet sted i prestegjeldet. Også senere har han blitt tilbudt å leie presteboligen sammen med resten av eiendommen. Departementets tilbud har ikke blitt akseptert.

Han har ønsket å kjøpe prestegården og fremmet i 1997 krav om ekspropriasjon av eiendommen, men trakk ekspropriasjonskravet tilbake da departementet for så vidt ikke motsatte seg ekspropriasjon men ønsket å holde presteboligen tilbake etter en ny vurdering av presteboligspørsmålet.

Kirkelige instanser har i hovedsak gått inn for at presteboligen fortsatt bør være bosted for soknepresten. Bø menighetsråd gikk for sitt vedkommende inn for at prestens bosted ble flyttet slik at Bøstein kunne få overta presteboligen, mens prosten og biskopen hadde motforestillinger mot å bryte den langvarige kirke- og kulturhistoriske tradisjon i Bø med prestebolig på kirkestedet. Departementet anser presteboligen som godt egnet som bolig for soknepresten i Bø. De to menighetsråd på stedet har ulik oppfatning av presteboligspørsmålet. Vi har mottatt signaler som viser at oppfatningen i bygda og i kommunen er meget delte om dette spørsmålet.

Departementet har etter en grundig helhetsvurde-

ring som blant annet omfattet befaring høsten 1997 og samtaler med alle impliserte inklusive kommunale instanser, kommet til at presteboligen på Bø prestegård fortsatt bør være bolig for soknepresten og slik sett fortsette den flere århundrelange tradisjonen med prestebolig ved kirkestedet. Fordi jordleieren har gitt så sterke signaler om at han ville nedlegge driften og flytte dersom han ikke fikk overta presteboligen, har vi i brev til ham i november 1997 gitt ham valget mellom tre alternativer. To av alternativene var basert på fortsatt drift, mens ett var forslag til oppgjør dersom Bøstein valgte å flytte. Alternativene var basert på prinsippet om at et oppgjør må være realistisk og økonomisk forsvarlig og være i samsvar med vår forvaltningspraksis for andre jordleiebruk.

Bøstein har nylig informert oss om at han velger å nedlegge driften og flytte. Vi beklager sterkt at han har valgt denne løsningen idet vi mener å ha forsøkt å legge til rette for at jordleieren fortsatt kan bo i Bø og drive landbruk på rimelige betingelser. Det kan i denne sammenhengen nevnes at Bø prestegård hittil ikke har gitt Opplysningsvesenets fond noen nevneverdig inntekt.

I samsvar med lov om Opplysningsvesenets fond av 7. juni 1996 er departementet forpliktet til å sikre at fondet kommer Den norske kirke til gode og bevare fondets verdier og sikre avkastning som skal nyttes bl a til kirkelige formål. Dersom vi skulle fravike presteboligen, som for øvrig er av god standard, og anskaffe ny bolig for soknepresten i Bø menighet, ville dette påføre fondet en betydelig utgift som på ingen måte vil kunne forrentes av en jordleie-/forpaktningavgift. Vi vil ved dette også bryte en flere århundrelang tradisjon med prestebolig på kirkestedet, noe som vi er informert om ville føre til sterke reaksjoner hos andre deler av lokalbefolkningen.

Spørsmål nr. 245.

Innlevert 19. juni 1998 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen.

Besvart 25. juni 1998 av finansminister Gudmund Restad.

Spørsmål:

«Etter å ha startet utredningsarbeide i 1986, søkte Rana og Fredrikstad i 1990 om frihavnstatus. I 1994 vedtar Stortinget lovhjemmel for opprettelse av frihavner. I desember 1996 vedtar Stortinget at Rana og Fredrikstad skal tildeles frihavnstatus etter nærmere bestemmelser. Disse bestemmelser er enda ikke avklart fra departementets side. Vil statsråden nå sørge for at Rana og Fredrikstad snarest kan komme igang med frihavnprosjektene. Når er regelverket endelig på plass?»

Begrunnelse:

Denne saken er godt kjent i departementet. Den har versert siden 1986, slik at den skulle være overmoden for avklaring. For næringsliv og kommunene dette gjelder, haster det med å komme frem til en avklaring. Utenforstående hevder at det hersker strid om gjennomføringen, spesielt med innsigelser og påstått motarbeiding fra toll og avgiftsadministrasjon. Det vil etter min oppfatning være tjenlig for alle parter at statsråden sørger for at initiativtakerne i Rana og Fredrikstad kan komme igang med frihavnprosjektene. Det er allerede stor interesse for frihavnprosjektet fra svensk side, og næringslivet er uforstående overfor at en politisk vedtatt frihavnstatus enda ikke er iverksatt.

Svar:

Det generelle regelverket for frisoner og frihavner er på plass gjennom bestemmelsene i tollovens § 55, som ble iverksatt 1. september 1994, og i departementets forskrift av 13. mars 1996 om frisoner og frihavner. Det er imidlertid korrekt at de konkrete vilkårene i driftstillatelsene ikke er utarbeidet i departementet.

I Stortingets vedtak av 21. desember 1996 har Stortinget gitt samtykke til at Kongen kan gi tillatelse til opprettelse av frihavner i henholdsvis Fredrikstad og Mo i Rana. En endelig driftstillatelse vil derfor være avhengig av en konkret vurdering av om handels- og næringspolitiske hensyn skulle tilsa at det gis tillatelse til etablering av frihavner.

Ved en slik vurdering må det legges vekt på om en tillatelse til etablering av frihavner er et egnet toll- og avgiftspolitisk virkemiddel, og det må i denne forbindelse sees hen til de mulige konkurransevridninger og omgåelsesfarer som kan oppstå, og de følger disse kan få for avgifts- og tollsystemene som helhet. Videre vil næringslivets og tollvesenets erfaringer med de nye reglene om tollager mv som ble gitt i 1994, måtte vektlegges. Så langt jeg er kjent med, har disse nye reglene virket tilfredsstillende for såvel næringslivet som tollvesenet. Det gjenstår derfor å ta standpunkt til om disse 2 konkrete frihavnprosjektene er et hensiktsmessig virkemiddel.

Departementet vil med det første avslutte behandlingen av søknadene.

Spørsmål nr. 246.

Innlevert 19. juni 1998 av stortingsrepresentant Petter Løvik.

Besvart 26. juni 1998 av kirke-, utdannings- og forskningsminister Jon Lilletun.

Spørsmål:

«Ved Hjerleid vdg. skole i Dovre har ein lenge arbeidt med å få etablert utdanningstilbod «på høgare nivå» i handverksfag som tømrrar, møbelsnikkar og treskjering.

Kva kan statsråden gjere for å vere med å hjelpe fram dette prosjektet, som kan vere eit verdfullt bidrag til å halde oppe viktige handverksfag på eit høgt fagleg nivå?»

Svar:

Eg viser til spørsmål frå representanten Petter Løvik om etablering av utdanningstilbod «på høgare nivå» i handverksfag som tømrrar, møbelsnikkar og treskjering på Hjerleid vidaregåande skole på Dovre. Petter Løvik spør om kva eg kan gjere for å medverke til å hjelpe fram dette prosjektet.

Førebels er det ikkje teke stilling til saka. Saka er ikkje ny, den blei tatt opp første gong i møte 07.04.97 mellom departementets politiske leiing og Oppland fylkeskommune. Dette møtet konkluderte med at fyl-

keskommuna skulle gjere ei vidare utgreiing retta mot framtidig handverksutdanning innan restaureringsfag.

16.12.97 blei det halde eit nytt møte med departementet, der stortingsrepresentant Marit Tingelstad, ordføreren på Dovre Erland A. Løkken og prosjektleiar Steinar Moldal møtte. I dette møtet konkluderte eg med at det måtte avklarast kva fylkeskommunen meinte om saka. I møtet blei det òg munnleg lagt fram forslag om eit senter for bygdekultur på Hjerleid.

I siste fase har eg motteke ein søknad frå Dovre kommune. Søknaden gjeld midlar til igangsetjing av ei utprøving av prosjektet »Handverksutdanning på Hjerleid». Prosjektet er meint å skulle gå over 3 år, og det blir søkt om 3 millionar kr til tiltaket i perioden 1999 til 2000. Sidan dette gjeld utdanning på ein av dei fylkeskommunale skolane i Oppland fylkeskommune, har departementet difor oversendt søknaden til fylkeskommunen for å få ein kommentar frå skoleeigar om saka.

Spørsmål nr. 247.

Innlevert 19. juni 1998 av stortingsrepresentant Per Sandberg.

Besvart 25. juni 1998 av barne- og familieminister Valgerd Svarstad Haugland.

Spørsmål:

«Norge avga en rapport til FN angående norske barns menneskerettslige stilling i 1993. Foreningen 2 foreldre hevdet i 1997 at departementet hadde villet det FN ved at det ble gitt inntrykk av at samværsrett kan tvangsfullbyrdes. I Regjeringsadvokatens tilsvare avvises dette, men at det dessverre ikke kom klart frem at tvangsfullbyrdelse bare kan gjennomføres i visse sammenhenger. Denne uklarheten vil, iflg. Regjeringsadvokaten bli rettet opp i en ny rapport til FN i -98. Er denne rapporten sendt?»

Svar:

I Norges første rapport til FN i 1993 om barnets rettigheter ble det på side 54 pkt. 202 til 205 redegjort for barnelovens regler om samværsrett, og at tvangsmiddelet var tvangsbot dersom en av foreldrene hindret den andre i å gjennomføre samværsretten. I rapporten blir det imidlertid ikke nærmere presisert at det kun er avgjørelser om samvær som er truffet av fylkesmannen eller avgjørelser av domstolene som kan tvangsfullbyrdes.

Foreningen 2 Foreldre reiste en sak for domstolene i februar 1997 der de saksøkte Staten v/Barne- og familiedepartementet. Foreningen framsatte den påstand at reglene i barnelovens § 44 om at den av foreldrene som har samværsrett med sine barn selv må dekke reisekostnadene ved utøvelse av samværsretten, er i strid med Den europeiske menneskerettighetskonvensjonens tilleggsprotokoll nr. 7 artikkel 5. Saken ble avvist på grunn av at Foreningen 2 Foreldre manglet rettslig interesse, jf. Høyesteretts kjære-

målsutvalgs kjennelse av 15. januar 1998. I sitt kjæremål til Høyesteretts kjæremålsutvalg viser foreningen til Norges rapport av 1993 til FN om konvensjonen om barnets rettigheter, og påstår at «Det gis inntrykk av at avtalefestet samværsrett kan tvangsfullbyrdes hvis den ikke blir respektert. Barne- og familiedepartementet villeder FN helt forsettelig.» I kjæremålstilsvaret fra Regjeringsadvokaten heter det «Selv om det ikke har betydning for avvisningsspørsmålet gjøres det for ordens skyld oppmerksom på at staten fullstendig tar avstand fra en slik påstand. Det kommer dessverre ikke klart fram i rapporten til FN av 1993 at det bare er avgjørelser om samvær truffet av Fylkesmannen eller domstolen som kan tvangsfullbyrdes. Det er intet grunnlag for å si at man her forsettelig har villet det FN og uklarheten vil også bli rettet opp i Norges neste rapport som skal sendes FN i 1998.»

Norges andre rapport til FN om konvensjonen om barnets rettigheter er nå oversendt fra Barne- og familiedepartementet til Utenriksdepartementet for videre oversendelse til FN. UD tar sikte på å sende rapporten i slutten av inneværende uke; uke 26.

I denne rapporten presiseres det at private avtaler om foreldreansvar, barnets bosted og samværsrett nå også kan tvangsfullbyrdes dersom en slik avtale er godkjent av Fylkesmannen. Det blir presisert at før lovendringen av 13. juni kunne ikke-godkjente avtaler ikke tvangsfullbyrdes (pkt. 94). I rapporten blir også vist til at Foreningen 2 Foreldre har oversendt egen rapport av 7 april 1997 til FN komiteen om barnets rettigheter (pkt. 93).

Spørsmål nr. 248.

Innlevert 19. juni 1998 av stortingsrepresentant Oddvard Nilsen.
Besvart 25. juni 1998 av nærings- og handelsminister Lars Sponheim.

Spørsmål:

«Skipskontrollen sertifiserte i august 1995 M/S Casino. Fartøyet ble noen uker etter solgt, og kort tid etter konstaterte den nye eieren at skipet hadde alvorlige mangler med rust o.l. som innebar at skipet ikke var i sjødyktig stand.

Kan statsråden bekrefte at sertifiseringen bør kunne gi kjøper ved umiddelbart salg en viss sikkerhet for sjødyktighet? Vil statsråden se på denne konkrete saken med tanke på om der er begått feil som bør rettes opp?»

Begrunnelse:

Lastebåten M/S Casino ble i november 1995 omsatt uten at kjøper besiktiget fartøyet. Kjøper la stor vekt på at fartøyet var sertifisert av skipskontrollen for 5 år mindre enn tre uker før kjøpekontrakt.

I henhold til det undertegnede er kjent med, ble det i ettertid klart at fartøyet hadde en rekke feil og mangler, spesielt med ulike konsekvenser av alvorlige rustskader, som gjorde fartøyet ubrukbart for kystfart. Utfra feilenes karakter virker det usannsynlig at feilene skal ha oppstått etter at kontroll ble gjennomført.

Uavhengig av krav til aktsomhet til kjøper, er det nødvendig at Skipskontrollens sertifisering representerer en forutsigbar kvalitetskontroll av fartøyene. Etter gjentatte purringer foretok Skipskontrollen og Sjøfartsdirektoratet ny kontroll i februar 1997 og erklærte skipet som ikke sjødyktig.

Et påfølgende salg av skipet resulterte i økonomisk tap for eieren.

Svar:

Spørsmålet tar utgangspunkt i en sak der det ble tatt ut søksmål mot staten. Det ble inngått utenrettslig forlik og saken ble hevet. Denne saken er avsluttet og jeg synes derfor ikke at det er riktig å kommentere den konkrete saken nærmere. Jeg vil imidlertid påpeke at sakens faktum er mer kompleks enn det som legges til grunn i spørsmålet.

Hovedformålet med Skipskontrollens virksomhet er å verne menneskeliv. Redere, panthavere og andre med interesser i skipet kan selvsagt ha innrettet seg i tillit til en foretatt kontroll, men risikoen for mulige feil bør disse parter bære selv. Dette syn er støttet i skadeserstatningslovens forarbeider, juridisk teori og rettspraksis.

Jeg kan bekrefte at en sertifisering utført av Skipskontrollen skal være til å stole på. Imidlertid er sertifiseringen ikke ment å fungere som noen garanti mellom kjøper og selger. I forbindelse med kjøp og salg av skip er det vanlig at partene bruker egne konsulenter og klaseselskap for å vurdere skipets tilstand.

Skipskontrollen utfører hvert år et stort antall sertifiseringer og kontroller. Kvaliteten på dette arbeidet er god, men det er alltid en risiko for feil. Kvalitets sikring og effektivisering av kontrollarbeidet er en kontinuerlig prosess i Sjøfartsdirektoratet med Skipskontrollen.

Spørsmål nr. 249.

Innlevert 19. juni 1998 av stortingsrepresentant Torny Pedersen.

Besvart 29. juni 1998 av miljøvernminister Guro Fjellanger.

Spørsmål:

«SFT har i brev av 12. juni 1998 til Nord-Norsk Energigjenvinning avslått NNEGs søknad om forbrenning av spesialavfall. Slik hensiktsmessighetsparagrafen er anvendt av SFT, må man tolke det slik at konkurranse avvises av Regjeringen, når det gjelder forbrenning av spesialavfall i Norge. Dette vil bli tatt opp av konkurransetilsynet. Hva er egentlig grunnen til avslaget? Har noen av NOAHs eiere stilt krav at NOAH skal ha monopol for behandling av spesialavfall? I såfall må Stortinget informeres om forholdet.»

Begrunnelse:

Allerede tidlig i 1994 ble NNEGs planlagte anlegg i Mo drøftet med myndighetene, og siden har det vært holdt jevnlig kontakt.

Inntil sommeren 1997 var det ikke mottatt et eneste signal om at myndighetene så problematisk på spesialavfallsdelen av selskapets konsesjonssøknad. Alle mente dette kunne være en regionsløsning for Nord-Norge og Nordkalotten. Ikke minst det siste.

NORSAS (norsk kompetansesenter for avfall og gjenvinning) har i store ord anbefalt at NNEG bør få konsesjon for sitt anlegg i Mo i Rana.

NORSAS mener planene til NNEG vil redusere eller eliminere behovet for eksport av alle typer organisk spesialavfall.

Denne bedriften vil være av stor betydning for Distrikts-Norge, og vil gi interessante teknologiske arbeidsplasser.

I et svar til Høyres Jan Tore Sanner i en spørretime svarer statsråden: «Jeg har ikke noe prinsipielt imot Stortingets ønsker om konkurranse på dette feltet, men at vi må stille strenge krav til de som skal konkurrere på dette området.»

Håper at statsråden, gjennom en varslet ankesak, vil bidra til en positiv løsning for alle parter.

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 249 fra representanten Torny Pedersen vedrørende SFTs avslag på søknad fra Norsk EnergiGjenvinning AS (NNEG) så langt gjelder forbrenning av spesialavfall ved brev den 12.06.98.

Begrunnelsen for vedtaket fremgår av SFTs brev. Det sentrale vurderingstema er hva som er et hensiktsmessig og forsvarlig system for innsamling og behandling av spesialavfall for landet totalt sett, jf forurensningsloven § 31. Denne vurderingen bygger på en avveining av en rekke momenter, hvor blant annet hensynet til konkurranse trekkes inn. Det er ikke stilt krav fra eierne av Norsk Avfallshåndtering AS (NOAH) om at selskapet skal ha monopol for forbrenning av spesialavfall. For øvrig viser jeg til forutsetningene i St.prp 103 (1990-91) om dannelsen av selskap for behandling av spesialavfall m.m.

Ettersom vurderingen kan påklages til departementet innen 3 uker finner jeg det ikke hensiktsmessig å kommentere SFTs avgjørelse ytterligere nå.

Spørsmål nr. 250.

Innlevert 22. juni 1998 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen.

Besvart 29. juni 1998 av miljøvernminister Guro Fjellanger.

Spørsmål:

«Statkraft utsettes for alvorlige påstander om miljøkriminalitet i f.m. Svartisenutbyggingen. Media viser til flere forhold der dokumentasjon og vitneprov tyder på at Statkraft systematisk har dumpet store mengder avfall ulovlig med ødeleggende virkning på deler av miljøet på land og vann - mens de bygde ut Svartisen-anlegget i Meløy. Statkraft benekter anklagene. Hva vil Statsråden gjøre med de al-

vorlige påstander som er fremmet, og hvordan vil Statsråden rette opp evnt. ødeleggelser?»

Svar:

Representanten Kristiansen nevner i sitt spørsmål mediaomtale som tyder på at Statkraft SF, i forbindelse med utbyggingen av Svartisen, skal ha dumpet store mengder avfall ulovlig med ødeleggende virkning på miljøet.

Jeg er kjent med at politiet i Bodø, på bakgrunn av mediaomtale, etterforsker mulig miljøkriminalitet fra Statkraft SFs side i forbindelse med Svartisen-utbyggingen. Så lenge de forhold som er omtalt i spørsmålet er under politietterforskning er det verken rik-

tig eller mulig for meg som miljøvernminister å uttale meg om saken. Jeg går ut fra at Statens forurensningstilsyn, som faginstans, vil bli kontaktet dersom politiet skulle ha behov for det under etterforskningen.

Spørsmål nr. 251.

Innlevert 22. juni 1998 av stortingsrepresentant Ansgar Gabrielsen.

Besvart 30. juni 1998 av helseminister Dagfinn Høybråten.

Spørsmål:

«Norske myndigheter forbyr import av næringsmidler med vitamin-tilsetning. Statens næringsmiddeltilsyn har imidlertid bekreftet at beriking av frokostblandinger ikke innebærer helserisiko. Likevel hindres forbrukerne i å kjøpe produkter med et slikt ernæringsstillskudd. På hvilket grunnlag forbyr Regjeringen import og salg av næringsmidler med vitamin-tilsetning når slike produkter kan selges i alle andre EØS-land, og hvilken ernæringsmessig risiko mener statsråden vitamin berikede næringsmidler innebærer?»

Svar:

Jeg vil først bemerke at departementet ikke besvaret at Corn Flakes er omfattet av EØS-avtalens artikkel 18 som sier: «Med forbehold for de særlige ordninger som gjelder handelen med landbruksvarer, skal avtalepartene sikre at ordningene etter artikkel 17 og 23 bokstav a) og b), når de anvendes for andre varer enn dem som går inn under artikkel 8 nr. 3, ikke motvirkes av andre tekniske handelshindringer.» Artikkelen 13 sier: «Bestemmelsen i artikkel 11 og 12 skal ikke være til hinder for forbud eller restriksjoner på import, eksport eller transitt som er begrunnet ut fra hensynet til offentlig moral, orden og sikkerhet, vernet om menneskers og dyrs liv og helse,etc, får anvendelse».

Pr. i dag er ikke berikning som sådan regulert i EU-landene. Det er følgelig opp til det enkelte medlemsland å bestemme hvilket beskyttelsesnivå man vil legge til grunn og hvorledes man regulerer dette området. EU har sendt ut et diskusjonsnotat med spørsmål om hvilken modell EU skal velge for en harmonisert regulering. I denne anledning har Norge sendt inn et bidrag som gir uttrykk for norske synspunkter på området. Jeg anser imidlertid ikke vår nasjonale praksis å være i strid med EØS-avtalen. Bestemmelsene i generell forskrift 8. juli 1983 nr. 1252 for produksjon og frambud m.v. av næringsmidler § 10 nr. 2, (hjemmelen for å kreve samtykke til berikning av næringsmidler), har til formål å forebygge

tilvirkning og frambud av helseskadelige næringsmidler. Følgelig er departementet av den oppfatning at angjeldende ordning ikke vil være i strid med EØS-avtalen, da den må anses begrunnet ut i fra vernet om menneskers helse jfr. EØS-avtalens artikkel 13.

Forskrift 8. juli 1983 nr 1252 for produksjon og frambud m.v. av næringsmidler, som regulerer adgangen til å berike næringsmidler, sier i § 10: «Med mindre Statens næringsmiddeltilsyn har gitt særskilt samtykke for det enkelte vareslag, er tilsetning av vitaminer, mineraler aminosyrer o.l. ikke tillatt.» Begrunnelsen fra SNT for å gi et slikt samtykke er at det må foreligge et reelt ernæringsmessig behov i befolkningen for den aktuelle berikningen.

Norsk ernæringspolitikk på dette området er at behov for berikning kan foreligge der man kjenner til at hele eller deler av befolkningen har for lavt inntak av ett eller flere næringsstoff. I slike tilfelle vil SNT gi tillatelse til at dette næringsstoffet tilsettes en matvare som egner seg til å nå dem som trenger ekstra tilførsel. SNTs praksis for å behandle denne typen søknader, går derfor ut på at det bare gis samtykke til berikning når det foreligger et reelt ernæringsmessig behov for den aktuelle tilsetning. For å vurdere i hvilke tilfeller et slikt behov foreligger, støtter SNT seg på Statens ernæringsråd. Statens ernæringsråd har, etter anmodning fra SNT, flere ganger foretatt utredninger om hvilke næringsstoffer som bør tilsettes, vurdert ut i fra om det foreligger behov for økt inntak i befolkningen. Den seneste utredningen ble publisert i 1994 i form av rapporten «Vurdering av behovet for tilsetning av vitaminer, mineralstoffer og kostfiber beregnet for det norske marked».

SNT har ikke hjemmel til å gi enkelttillatelse når det gjelder berikning, jfr. generell forskrift 8. juli 1983 nr. 1252 for produksjon og frambud m.v. av næringsmidler § 10 nr. 2. Under henvisning til det forvaltningsrettslige prinsipp om at det ikke må utøves usaklig forskjellsbehandling, vil Sosial- og helsedepartementet fremheve at dersom dagens ordning ikke hadde eksistert, ville fri berikning av nærings-

midler sannsynligvis ha vært en realitet i Norge fordi det ikke finnes saklig grunnlag for å skille mellom de enkelte produkter av samme type. Dersom ett produkt tillates berikning, vil et tilsvarende produkt ikke kunne avvises med mindre det foreligger en saklig begrunnelse for å tillate berikning av en type produkter, men nekte berikning av en annen.

Resultatet av en slik berikningspraksis, ville kunne føre til en situasjon med et ukjent antall berikede produkter på markedet, hvor trolig ikke et enkelt produkt isolert sett vil kunne sies å utgjøre noen helserisiko. Samlet sett vil imidlertid disse kunne overstige anbefalte grenseverdier mht. vitamin- og mineralinntak mv. i befolkningen. De helsemessige betenkeligheter i forbindelse med fri berikning, er bl.a risiko for overdosering av næringsstoffer som tilsettes i flere næringsmidler. Langtidseffekter av berikning er lite kjent.

Et annet helsemessig problem med fri berikning er ubalanse i inntak av næringsstoffer når bare enkelte næringsstoffer tilsettes. Man vet i dag lite om i hvilken grad tilsatte næringsstoffer kan påvirke utnyttelsen av øvrige næringsstoffer i næringsmidlene.

Både SNT og Statens ernæringsråd er av den oppfatning at dersom man i Norge får en situasjon med et nærmest ubegrenset antall berikede produkter på markedet, vil det med stor sannsynlighet kunne gi negative helsemessige konsekvenser. Sosial- og helsedepartementet støtter denne vurderingen.

Sosial- og helsedepartementet mener at den helsemessige begrunnelse må baseres på en helhetsvurdering basert på et totalt konsum av berikede produkter i befolkningen i en situasjon med fri berikning av næringsmidler. Det er viktig å understreke at det er summen av antallet berikede produkter på markedet som utgjør det helsemessige argument for å være restriktiv.

